

Twefasenvoeding tijdens de dracht

Carola van der Peet-Schwering en Mart Smolders

Op het Praktijkcentrum Sterksel wordt onderzocht wat het effect is van twefasenvoeding tijdens de dracht op reproductie, gezondheid en berekende mineralenuitscheiding van zeugen. Het onderzoek start met nuldeurpszeugen die vervolgens vier worpen gevolgd worden.

In de visie van LTO Nederland op de toekomst van de varkenshouderij in Nederland (LTO Varkenshouderij, 1999) is aangegeven dat de fosfaatproductie vanuit de varkenshouderij met 14 miljoen kg moet worden teruggedrongen. Daarnaast moet in het kader van de Europese Nitraatrichtlijn de stikstofuitscheiding verder worden gereduceerd. Er zijn diverse mogelijkheden om de stikstof- en fosforuitscheiding vanuit de varkenshouderij te verminderen. Het voerspoor is één van de mogelijkheden. Uit berekeningen blijkt dat bij drachtige zeugen op jaarbasis circa 85% van de opgenomen stikstof en fosfor uitgescheiden wordt in de mest. Bij lacterende zeugen is dit circa 55%. Dit geeft aan dat de grootste reductie in mineralenuitscheiding te behalen is bij drachtige zeugen en dat de mogelijkheden bij lacterende zeugen geringer zijn. De reductie in mineralenuitscheiding kan onder andere gerealiseerd worden door het aanbod van stikstof en fosfor in het voer beter af te stemmen op de behoefte aan stikstof en fosfor van het dier.

Op de meeste praktijkbedrijven krijgen zeugen tijdens de dracht één soort voer verstrekt. Dit voer is afgestemd op de behoefte aan stikstof en fosfor gedurende het laatste deel van de dracht. Uit modelmatige berekeningen blijkt echter dat de behoefte aan stikstof en fosfor per kg voer in het begin van de dracht veel lager is dan aan het einde van de dracht. Bovendien blijkt dat bij oudereworpszeugen de behoefte lager is dan bij nulde- en eersteworpszeugen. Door meerdere voersoorten te verstrekken tijdens de dracht kan de uitscheiding

van stikstof en fosfor dus verminderd worden.

Wat de gevolgen van een dergelijke voerstrategie zijn voor de reproductie en gezondheid van zeugen op de lange termijn is niet bekend. Daarom wordt op het Praktijkcentrum Sterksel onderzocht wat het effect is op reproductie, gezondheid en mineralenuitscheiding als zeugen tijdens de dracht gedurende meerdere pariteiten beter naar hun stikstof- en fosforbehoefte gevoerd worden. Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van het PVV.

Opzet onderzoek

Het onderzoek start met nuldeurpszeugen die vervolgens vier worpen gevolgd worden. Elke drie weken worden twaalf nuldeurpszeugen ingezet in het onderzoek. In totaal worden circa 200 zeugen ingezet. De drachtige zeugen worden gehouden in groepshuisvesting (in stabiele groepen) met voerstation of in voerligboxen met uitloop. Tijdens de dracht worden twee proefbehandelingen met elkaar vergeleken.

- 1 De dieren in de controlegroep krijgen tijdens de dracht één voersoort (controlevoer) verstrekt. Dit voer bevat 13,5% ruw eiwit en 0,46% fosfor.
- 2 De dieren in de proefgroep krijgen in het begin van de dracht een voer verstrekt dat 11,0% ruw eiwit en 0,38% fosfor bevat. Daarna krijgen ze het controlevoer. Het overschakelingstijdstip van het voer met lagere stikstof- en fosforgehalten naar het controlevoer is afhankelijk van de pariteit van de zeug. Bij zeugen van pariteit 1,2, 3 en 4 vindt omschakeling plaats na respectievelijk 4, 8, 10 en 12 weken dracht.

Het onderzoek is gestart in oktober 2000 en zal naar verwachting eind 2003 afgerond worden. 